

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře E (MZ) 4-01:

Roční výkaz o zaměstnavatelích, evidenčním počtu zaměstnanců a smluvních pracovnících

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2009. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 129 ze dne 10. 11. 2008, formou vyhlášky č. 398/2008 Sb., která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkaz vyplňují samostatně všechna zdravotnická zařízení bez ohledu na jejich zřizovatele (dále ZJ). Pokud se zdravotnické zařízení, člení na jednotlivá začleněná zařízení (PČZ), pak výkaz vyplňuje každé začleněné zařízení zvlášť.

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Lze použít také webovou aplikaci Registr ekonomických výkazů (REV). Tiskopis Žádosti o přístup do aplikace lze získat na www.uzis.cz. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě. **Vyplněné výkazy za začleněná zařízení předává zpravodajská jednotka.**

Termín předložení: laskavě doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 - správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 - poskytování důvěrných statistických údajů a § 25 - správní delikty).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

Ve výkazu se sleduje počet zaměstnavatelů, evidenční počet zaměstnanců a smluvní pracovníci k 31.12. sledovaného roku. Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, a dále zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu

nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška MZ ČSR č. 77/1981 Sb. byla zrušena v červnu 2004 (vyhláškou č. 393/2004 Sb.).

Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům a smluvním pracovníkům a dále tabulky pro přepočty úvazků jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

Ve druhé části výkazu se sleduje využívání počítače - přístup na Internet a vedení zdravotnické dokumentace na počítači.

Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje.

Oddíl I. Pracovníci ve zdravotnictví k 31.12.

sl. 1 počet pracovníků podle jednotlivých kategorií - evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů ve fyzických osobách k 31.12.

sl. 2 z toho ženy (ze sl. 1) - počet žen k 31.12.

sl. 3 počet pracovníků podle jednotlivých kategorií - evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů přepočtený k 31.12.

Přepočtené počty (úvazky) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12.

Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.

sl. 4 ze sl. 1 počet pracovníků (fyzických osob), kteří pracují pod odborným dohledem nebo pod přímým vedením k 31.12.

sl. 5 smluvní pracovníci přepočtený počet (úvazek) k 31.12.

Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.

Do evidenčního počtu zaměstnanců se zahrnují všichni stálí i dočasní zaměstnanci (bez ohledu na jejich státní příslušnost), kteří vykonávají závislou práci pro zaměstnavatele a jsou k němu v pracovním, služebním nebo členském poměru (kde součástí členství je též pracovní vztah).

Do počtu zaměstnavatelů jsou zahrnuti ti pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení a pracují jako:

- fyzické osoby, podnikající na základě jiného oprávnění. Jedná se o fyzické osoby nezapsané v obchodním ani živnostenském rejstříku, podnikající na základě zvláštních předpisů. Jedná se o činnosti, které podle živnostenského zákona nejsou živnostmi a **zaměstnávají** v rámci svého podnikání **jiné osoby**.

- osoby pracující na vlastní účet na základě jiného oprávnění (kromě zaměstnavatelů). Jedná se o fyzické osoby nezapsané v obchodním ani živnostenském rejstříku, podnikající na základě zvláštních předpisů. Jedná se o činnosti, které podle živnostenského zákona nejsou živnostmi. Tyto fyzické osoby nezaměstnávají v rámci svého podnikání jiné osoby a **pracují na vlastní účet** (sebezaměstnaní).

Smluvní pracovníci jsou ti pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení. Nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky, tzn. že pracují buď:

- **na dohody** o pracích konaných mimo pracovní poměr - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)
  - zaměstnanci na základě dohod o provedení práce (zákon č. 262/2006 Sb., § 75). Rozsah práce, na který se dohoda o provedení práce uzavírá, nesmí být větší než 150 hodin v kalendářním roce
  - zaměstnanci na základě dohod o pracovní činnosti (zákon č. 262/2006 Sb., § 76)
- **na smlouvu** o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku)

Svou činnost si nevykazují na své IČO, činnost tohoto pracovníka si vykazuje dané zdravotnické zařízení.
- jako pomáhající rodinní příslušníci (zákon č. 262/2006 Sb., § 318)
- fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce

Činnost těchto pracovníků si vykazuje dané zdravotnické zařízení.

Jejich týdenní úvazek odpracovaných hodin se vypočítává z počtu hodin, které odpracovali v daném zdravotnickém zařízení, či z ordinačních hodin ambulantního zařízení.

Pracovníci se na výkazu E (MZ) 4-01 vykazují podle **vykonávané činnosti**. Zařazování pracovníků do jednotlivých kategorií se provádí podle hlediska převážně vykonávané činnosti za předpokladu plnění kvalifikačních požadavků.

Pracovníci jsou vykazováni v jednotlivých kategoriích pracovníků, pokud mají stanovenou převážně přímou preventivní, léčebnou, diagnostickou a ošetrovatelskou činnost včetně jejího řízení (tj. hlavní sestry, náměstci pro léčebnou a preventivní péči, vrchní sestry, primáři atd.).

Pokud však mají stanovenou pouze nebo převážně řídicí činnost organizační jednotky nebo organizace, pak vykazovat jako „THP“.

Vykazování pracovníků u **zpravodajských jednotek KHS**

Jelikož pracovníci KHS jsou odměňováni podle platných platových předpisů a patří do státní správy, potom úředníci s VŠ vzděláním a úředníci bez vysokoškolského vzděláním budou vykazováni na řádku 63 (sociální pracovník) v rámci kategorie Jiní odborní pracovníci nelékaři s odbornou

způsobilostí. Totéž platí i pro pracovníky Státního ústavu pro kontrolu léčiv - SÚKL.

Vykazování pracovníků (fyzických osob), se kterými je uzavřený:

- pracovní poměr - jako fyzickou osobu u každého zaměstnavatele,
- vedlejší činnost - (práce jiného druhu u téhož zaměstnavatele sjednaného další pracovní smlouvou nebo dohodou o pracovní činnosti než je sjednána v pracovní smlouvě a vykonávána mimo stanovenou pracovní dobu)
- vykazovat podle sjednaného pracovního poměru, popř. podle pracovního poměru (činnosti) v převažující výši pracovního úvazku. Nezahrnovat však dohody o pracovní činnosti.
- u pracovníka pracujícího v několika začleněných zařízeních v rámci zpravodajské jednotky - fyzickou osobou je vykázán v každém začleněném zařízení. Z uvedeného vyplývá, že pracovník - fyzická osoba v rámci zpravodajské jednotky je vykázána tolikrát, v kolika začleněných zařízeních pracuje.

Vysvětlivky k řádkům:

- ř. 11 až 13 kategorie lékaři, zubní lékaři a farmaceuti
- ř. 14 až 36 zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (§ 5 až § 21a, zákon č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- ř. 17 součet všeobecné sestry (§ 5) a porodní asistentky (§ 6)
- ř. 35 součet za ostatní zdravotnické pracovníky nelékaře s odbornou způsobilostí (§ 7 až § 21a, zákon č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- ř. 36 úhrn za celou kategorii zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (§ 5 až § 21a, zákon č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) - součet ř. 17 + ř. 35
- ř. 37 až 45 zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (§ 22 až § 28, zákon č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- ř. 46 až 60 zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 až § 42, zákon č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních ve znění pozdějších předpisů byl novelizován zákonem č. **189/2008 Sb.** V rámci novelizace došlo od roku 2008 k rozšíření okruhu způsobilostí k výkonu povolání zdravotnického pracovníka:

za § 20 odborná způsobilost k výkonu povolání **biomedicinského technika** se vkládá § 20a odborná způsobilost k výkonu povolání **biotechnického asistenta**,

za § 21 odborná způsobilost k výkonu povolání **radiologického technika** se vkládá § 21a odborná způsobilost k výkonu povolání **adiktologa**,

za § 23 odborná a specializovaná způsobilost k výkonu povolání **klinického logopeda** se vkládá § 23a odborná způsobilost k výkonu povolání **zrakového terapeuta**.

Tyto nové kategorie pracovníků jsou na výkaze E (MZ) 4-01 uvedeny v samostatných řádcích:

ř. 32 **biotechnický asistent § 20a**

ř. 34 **adiktolog § 21a**

ř. 39 **zrakový terapeut § 23a**

Součtové řádky č. 17, 35, 36, 45, 60, 68 a 69 zdravotnické zařízení do 10 zaměstnanců včetně zaměstnavatelů nevyplňuje, ovšem údaje musí započítat do řádku 74 - celkem.

Oddíl II. Využívání počítače

Tento oddíl slouží ke zjištění procenta odborníků ze zdravotnictví, kteří mají přístup na internet, způsob jeho využívání pro komunikaci s jinými subjekty a využívání jeho informačních zdrojů. Zároveň slouží ke zjištění procenta samostatných ordinací lékařů a lékáren vedoucích elektronickou dokumentaci pacienta ve vlastní ordinaci (lékárně) a prostřednictvím internetu.

sl. 6 vyplňují všechny zpravodajské jednotky (mimo ř. 94 a ř. 95, které vyplňují pouze samostatné ordinace lékařů a lékárny)

Vysvětlivky k jednotlivým řádkům:

ř. 82 internet s jakýmkoli připojením - způsob připojení může být různý - kabelem, telefonní linkou, přes mobilní telefon apod. bez ohledu na rychlost přenosu dat.

ř. 83 internet s vysokorychlostním připojením - připojení umožňující vyšší přenosovou rychlost dat - aspoň 256 kb/s (xDSL, připojení přes kabelovou televizi, bezdrátové připojení, WI-FI, vysokorychlostní mobilní připojení - CDMA).

Využívání internetu pro komunikaci s:

ř. 84 lékárnami - objednávky léků, zasílání lékařských předpisů (receptů) lékárnám elektronicky

ř. 85 obchodními partnery

ř. 86 zdravotnickými zařízeními - se všemi druhy ZZ, včetně laboratorních složek

ř. 87 pacienty - konzultace léčby apod.

ř. 88 zdravotními pojišťovnami - účtování, číselníky

ř. 89 ostatní administrativou - finanční úřad; obecní, městský nebo krajský úřad; Česká správa sociálního zabezpečení; Český statistický úřad; ÚZIS ČR; komory lékařské, lékárnické; asociace...

Využívání internetu pro získávání informací o:

ř. 93 ostatním legislativa, všeobecné informace z různých oblastí

Používání počítače pro vedení zdravotnické dokumentace (vyplňují pouze samostatné ordinace lékařů a lékárny):

ř. 94 u lékaře - jde o vedení vlastní zdravotnické dokumentace (kartotéky) na počítači

ř. 95 na internetu - jde o vedení zdravotnické dokumentace přes internet, prostřednictvím zdravotní knížky na internetu (např. realizace projektu IZIP - internetový přístup ke zdravotním informacím pacienta)

Vlastní webové stránky zdravotnického zařízení:

ř. 96 vyznačí křížkem to zdravotnické zařízení, které má webové stránky (ve spojových prvcích musí být uvedena adresa www stránek)

ř. 97 vyznačí křížkem to zdravotnické zařízení, které umožňuje na svých webových stránkách on-line objednání (v ř. 96 musí být křížek)

On-line objednání - objednání se na vyšetření/zárok přímo z webové stránky zdravotnického zařízení, prostřednictvím on-line formuláře - ne elektronickou poštou.

ř. 98 vyznačí křížkem to zdravotnické zařízení, které na svých webových stránkách on-line konzultace poskytuje (v ř. 96 musí být křížek)

On-line konzultace - možnost zasílání dotazů týkajících se zdraví, na které zdravotnické zařízení odpoví elektronickou poštou nebo zveřejní odpověď na webové stránce zdravotnického zařízení

Oddíl III. Smlouvy s pojišťovnami

Zdravotnické zařízení křížkem označí ty zdravotní pojišťovny, se kterými má uzavřeny smlouvy. Pokud zdravotnické zařízení **nemá uzavřenu smlouvu** s žádnou zdravotní pojišťovnou, musí být křížkem označeno prvé okénko.

Oddíl IV. Změny údajů o zdravotnickém zařízení

Tento oddíl zpravodajská jednotka **vyplňuje pouze v případě**, kdy během sledovaného roku **nastaly změny** v údajích, které se týkají plných spojových prvků zařízení:

- za zdravotnické zařízení (ZZ) - adresa www stránek, telefon, fax, e-mail

- za statutárního zástupce ZZ (vedoucího zpravodajské jednotky) - titul, jméno, příjmení, vědecká hodnost, telefon, fax, e-mail

PČZ = 000 - změny se týkají statutárního zástupce,

PČZ ≠ 000 - změny se týkají vedoucího zpravodajské jednotky

- zdravotnické zařízení křížkem označí, zda vede daňovou evidenci nebo účetnictví

- případnou změnu názvu zdravotnického zařízení nebo jeho adresy je nutno uvést v komentáři

Vazby:

součet ř. 14 a 16 = ř. 17, týká se sl. 1 až 5

součet ř. 18 až 34 = ř. 35, týká se sl. 1 až 5

součet ř. 17 a 35 = ř. 36, týká se sl. 1 až 5

součet ř. 37 až 44 = ř. 45, týká se sl. 1 až 5

součet ř. 46 až 59 = ř. 60, týká se sl. 1 až 3 a sl. 5

součet ř. 61 až 67 = ř. 68, týká se sl. 1 až 3 a sl. 5

součet ř. 11 až 13 + ř. 36 + ř. 45 + ř. 60 + ř. 68 = ř. 69,
týká se sl. 1 až 3 a sl. 5

součet ř. 36 + ř. 45 = ř. 69, týká se sl. 4

součet ř. 69 až ř. 73 = ř. 74, týká se sl. 1 až 3 a sl. 5

součet ř. 69 = ř. 74, týká se sl. 4

sl. 1 ≥ sl. 2 - ve všech řádcích

ř. 14 ≥ ř. 15, týká se sl. 1 až 5

sl. 1 ≥ sl. 4, týká se ř. 14 až 45, ř. 69, ř. 74

Pokud je vyplněn sl. 1, musí být vyplněn sl. 3 a naopak, ve všech řádcích.

Pokud je vyplněn jen sl. 5 a není vyplněn sl. 3, nesmí být vyplněn sl. 1 a 2.

Oddíl II.

Pokud je zaškrtnut ř. 83, musí být zaškrtnut i ř. 82

Pokud je zaškrtnut ř. 97, musí být zaškrtnut i ř. 96

Pokud je zaškrtnut ř. 98, musí být zaškrtnut i ř. 96

Oddíl III.

Křížkem zaškrtnuty jednotlivé zdravotní pojišťovny, pak prvé okénko bez křížku.

Je-li prvé okénko označeno křížkem, ostatní okénka nezaškrtnuta.